

หัวข้อวิจัย ศักยภาพทุนชุมชนในการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านลำห้วย อำเภอลำปาง
จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สกุล วงษ์กาฬสินธุ์
หน่วยงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ 2562

บทคัดย่อภาษาไทย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์บริบท สถานการณ์และระดับศักยภาพทุนชุมชนของหมู่บ้านลำห้วย 2) เพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคในการนำทุนชุมชนมาแก้ไขปัญหาการพัฒนาหมู่บ้านลำห้วย และ 3) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างศักยภาพทุนชุมชนในการยกระดับการพัฒนาหมู่บ้านลำห้วยให้มีความเข้มแข็งก้าวหน้า โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้แทนครัวเรือนในหมู่บ้านลำห้วย จำนวน 7 หมู่บ้าน อำเภอลำปาง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงระดับศักยภาพทุนชุมชน และปัญหา อุปสรรคในการนำทุนแก้ไขปัญหาหมู่บ้านลำห้วย และจัดทำแผนยุทธศาสตร์การเสริมสร้างศักยภาพทุนชุมชนในการยกระดับการพัฒนาหมู่บ้าน

ผลการศึกษา ศักยภาพทุนชุมชนในการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านลำห้วย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 2.12 โดยพบว่า ทุนทางกายภาพและโคครทรัพย์ มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 2.33 รองลงมา คือ ทุนสังคมและวัฒนธรรม มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 2.24 ทุนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 2.23 ทุนมนุษย์และครอบครัว มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 2.12 และทุนเศรษฐกิจและการเงิน มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 1.68 ตามลำดับ

ผลการศึกษา ปัญหาอุปสรรคในการนำทุนชุมชนมาแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านลำห้วย จากการศึกษาด้านโครงสร้างและกลไกองค์กรทุนชุมชน ด้านการบริหารจัดการทุนชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ด้านรูปธรรมและความสำเร็จทุนชุมชน และด้านการบูรณาการการทำงานกับภาคี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 2.04 โดยพบว่า ด้านรูปธรรมและความสำเร็จของทุนชุมชน มีค่าคะแนนสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 2.15 และด้านที่มีค่าคะแนนต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 1.74

ผลการศึกษาระดับปัญหาอุปสรรค ในการนำทุนชุมชนมาแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านลำห้วย พบว่า ทุนเศรษฐกิจและการเงิน ทุนมนุษย์และครอบครัว ทุนสังคมและวัฒนธรรม ทุนธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม และทุนทางกายภาพและโมคทรัพย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 1.98 และทุนชุมชนที่มีปัญหาอุปสรรค ค่าคะแนนสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ ทุนด้านสังคมและวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 2.08 และทุนที่มีค่าคะแนนต่ำสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน คือทุนด้านเศรษฐกิจและการเงิน (\bar{x}) = 1.74

การจัดทำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างศักยภาพทุนชุมชนในยกระดับการพัฒนาหมู่บ้านลำหลัง แต่ละหมู่บ้าน ได้วิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของทุนชุมชนในด้านต่างๆ แล้วนำมาจัดทำยุทธศาสตร์การยกระดับและการพัฒนาหมู่บ้านลำหลัง เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ชีวิตตามข้อมูล กชช 2 ค. โดยได้จัดทำยุทธศาสตร์ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ด้านสุขภาวะอนามัยและกีฬา ด้านความรู้และการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านภัยพิบัติและความเสี่ยงของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. การนำทุนชุมชนมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาหมู่บ้านลำหลัง ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทุนชุมชน ให้เข้าใจอย่างแท้จริง เน้นการสร้างทุนที่ไม่ใช่ตัวเงินทุน

2. พัฒนาศักยภาพทุนชุมชนในการแก้ไขปัญหาหมู่บ้านลำหลัง ควรมีบูรณาการและการบริหารจัดการทุนชุมชนในชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพมี การเชื่อมโยง เกื้อกูลกัน

Title Community Capitals Potential to Resolve the Issues for Development of Undeveloped Villages in Soeng Sang District, Nakhon Ratchasima Province

Researcher Sakul Wongkalasin

Institute Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Year 2019

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to study situations and levels of community capital potential of undeveloped villages. 2) to find the problems and obstacles in bringing community capitals to resolve the issues of undeveloped villages. And 3) To formulate strategies for empowering community capitals to upgrade undeveloped villages to be strengthened by using qualitative and quantitative research. The samples were 330 people including household representatives, community leaders, committee members of community capitals organization in undeveloped villages where were 7 villages of Soeng Sang district, Nakhon Ratchasima province. Instrumentation was questionnaire for study level of community capitals potential, problems, and obstacles in bringing community capitals to resolve the issues of undeveloped villages. Moreover, it helped to formulate strategies for empowering community capitals to upgrade villages.

The research findings were as follows:

The levels of community capitals potential, the overall was moderate level. The average was 2.12. They divided into 5 capitals. First, the physical and wealth capital potential at the high level. The average was 2.33. Second, the social and cultural capital potential in the moderate level. The average was 2.24. Third, the natural and environmental capital potential in the moderate level. The average was 2.23. Fourth, the human and family capital potential in the moderate level. The average was 2.12. Last, the economics and financial capital potential in the moderate level. The average was 1.68.

The problems and obstacles in bringing community capitals to resolve the problems of undeveloped villages were as follows: structure/organization system, management, community participation, concrete/success, and the integration of working with parties in the moderate level. The average was 2.04. Furthermore, the highest score was the concrete and success of community capital. At the moderate level. The average was 2.15. On the other hand, the lowest score was community participation. At the moderate level. The average was 1.74.

The levels of problems and obstacles in bringing community capitals to resolve the problems of undeveloped villages were as follows: the levels of economics and financial capital, human and family capital, and physical and wealth capital in the moderate level. The average was 1.98. In addition, the highest score was social and cultural capital. At the moderate level. The average was 2.08. Conversely, the lowest score was economics and financial capital. At the moderate level. The average was 1.74.

Formulating strategies for empowering community capitals to upgrade undeveloped villages found that each village has analyzed the potential of community capitals in various field and formulated strategies for upgrading and developing of the village. In order to pass the criteria for NRD 2C indicators (Village Basic Information) include infrastructure, economy, health and sanitation, knowledge and education, participation and community strength, natural resources and environment, community risk and disaster strategies.

Keywords: Community, Undeveloped community, Community capitals potential, Strategy, NRD 2C indicators, Village basic information.